Doğan Kardeş

SAYI 52 — 20 ARALIK 1976 — 250 KURUŞ

Mehmet Ali & Akşamsefası

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
20 ARALIK 1976
Sayı: 52 Sıra No. 1092
Yıl: 32 Cilt: 1

Sahibi:
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. adına
KEMAL ERHAN

Yazı İşleri Müdürü
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare:

Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon: 27 95 10 (Santral)

ABONE ŞARTLARI

Yurt içi adi posta, yıllık: 100 TL. ★ Altı aylık: 50 TL. ★ Yurt dışı uçak postası ile yıllık: 200 TL. ★ Altı aylık: 100 TL. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu göndeirilmelidir. (Abone için Divanyolu, Türbedar Sokak No. 22, ISTANBUL)

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER:

Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş. Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

İLÂNLARINIZ İÇİN İLÂN SERVİSİMİZE MÜRACAAT ETMENİZİ RİCA EDERİZ.
Tel.: 27 95 10

KAPAKTAKİ RESİM:
AFACAN

Doğan Kardeş'den Okuyucularına

İSTEDİKLERİNİZİ YAPIYORUZ

KONYA'dan Sibel BİLGİ : Parlak düşüncelerinizi beğendik. Dilekleriniz yavaş yavaş yerine geliyor değil mi? Şehir gezilerini ülke gezisine çevirdik. Teklif ettiğiniz isim altında olmasa bile tarih yazılarımızı sık sık karşınızda buluyorsunuz. Bilinmeyen kelimelerin karşılığını her zaman vermeye hazırız. Örnek olarak «Kompozitör» ü göstermişsiniz. Bu kelime genellikle «Besteci» anlamında kullanılıyor. Öteki isteklerinizi de belli sayfalar halinde kalıplaşmış olarak değil de yer yer karşılayacağız. Teşekkür ederiz. Bize yine yazınız.

SİZİN İÇİN KOLAYLIK

İSTANBUL'dan Murat DOĞUDUYAL: İstanbul'da olduğunuza göre bir gün idare yerimize kadar geliniz, isteğinizi yerine getirirler. Adresimiz yan sütunda yazılı

ÜYE OLMAK İSTEYENLER

ANKARA'dan Mithat GÖNEN : Dergimizin arka kapağında çıkmış olan üyelik kuponlarından 6 tane toplayarak adınız, yaşınız, okulunuz ve adresinizle birlikte iki vesikalık resminizi idare yerimize gönderiniz, yeter.

İZMİR'den Hüseyin AKSOY : Ucuz kitap alacağınız gibi ayrıca hediyeli çekilişlere katılabileceksiniz.

ANKARA'dan Hüseyin MÜYESSEROĞLU : Size de aynı cevabı veriyoruz.

KÜÇÜK RESAMLAR

ANKARA'dan Ayşegül ve Ali Zafer YILMAZ : Uluslararası resim yarışmasında kazandığınız başarı belgeleriyle çekilmiş resimlerinizi bütün kardeşlerinizin görmesi ve sizi tanıması için aşağıda yayınlıyoruz.

(Solda) **Ali Zafer,** (sağda) **Ayşegül...** Her ikisinin de de sevinci yüzlerinden okunuyor. İleriki yıllarda da başarılarını sürdürmelerini dileriz.

■ **DOĞAN KARDEŞ**

Geçtikleri yollarda susuzluktan ölmüş develerin iskeletlerini görüyor, kum fırtınalarıyla çarpışarak gizli sırları öğrenmeye gidiyorlardı.

Arapça bilen İngiliz kadın yazarı başı örtülü olduğu için kimse farkedemiyordu.

KIZGIN bir güneşin altında bata-çıka ilerliyorlardı. Başlarındaki sarıklar, sargılar ve örtüler kendilerini sıcağın etkisinden azçok koruyor fakat için için bunalıyorlardı. Kum fırtınası biraz yavaşlamış, ama dinmemişti. Bu yolculuk bitmiyecekti sanki. Aralarında bir de kadın bulunduğu halde Büyük Çöl'ün bir yerine gidiyorlardı ki, oraya varmak için daha pek çok günler geçecekti. Develer homurdanıyor, öfkeleniyor, arada bir direniyorlardı.

Çöl hayatı uzaktan çok romantik görünür. «Geceleri pırıl pırıl yıldızların altında sessiz ve serindir» derler. «Gündüzleri ise ağır yol alan çıngıraklı kervanlarıyla başka güzeldir.»

Fakat işte bir çöl ki Atlantik'ten Nil nehrinin kıyılarına kadar uzanıyor; Fas, Cezair ve Tunus ülkelerini kucaklıyor. Kocaman, koskocaman bir saha...

ARAPÇA BİLEN İNGİLİZ

Anlattığımız kervan adı Kufra olan bir çöl köyünün sırrını öğrenmek için yola çıkmıştı. Orada yaşayanlar, aralarına kimsenin girmesini istemiyorlardı. Acaba niçin?

İşte bunun sırrını öğrenmek amacıyla bu zahmetleri göze alan kadın yazar Rosita Forbes'i de yanlarında götürüyorlardı.

Rosita gezgin bir yazar olarak Arap ülkelerini çok iyi tanıyan biriydi. Arapçayı da yerliler kadar güzel konuşurdu. Bu nedenle birçok Arap tanıdıkları vardı. Kendisini Kufra köyüne götüreceklerine söz vermişler, başını ve yüzünü örterek onu çöl bedevilerinden saklamışlardı.

Yol bitmiyor, tükenmiyordu. Günlerce gittikten sonra dinlenmek için konakladıkları bir köyde sordular: Kufra'ya daha 13 gün vardı. Çaresiz gideceklerdi. Yiyecekleri yanlarında taşıdıkları için sıkıntı çekmiyorlarsa da içecek dayanmıyordu.

KORKULAN ON YIL

Yolda açlık ve susuzluktan ölmüş develerin iskeletlerini geçtikten ve daha birçok sıkıntılar çektikten sonra, nihayet Kufra'ya vardılar. Burası siyah kayalıkların yamacına gizlenmiş, 700 kişilik bir köydü. Korka korka girdiler. Fakat gariptir, kendilerine karşı hiçbir fena muamele yapılmadı. Başta kadın yazar Rosita Forbes olmak üzere bütün kafile, Reisin evine alındı. En iyi biçimde ağırlandı. O kadar ki bir haftadan fazla kaldılar. Ancak ayrılırlarken kendilerine bir hatırlatmada bulundular: «Geldiğiniz yoldan değil de, şu istikamette giderseniz daha iyi edersiniz.» diyorlardı. «Çünkü buralarda herkes bizim gibi hoşgörü sahibi değildir. Buraya yabancıların ayak bastığını haber alırlarsa ve o yabancıların da sizler olduğunu anlarlarsa, başlarına gelecek felâketi düşünerek sizi sağ çıkarmazlar.»

İşte bu çöl köyünün sırrı bu idi. Ahalisi arasına kendilerinden olmayan biri girerse on yıla varmadan düşman eline düşeceklerine inanıyorlardı.

Yolcular, kendilerine söylendiği gibi, geldikleri yoldan başka bir yolu izleyerek üslerine sağ salim döndüler. Fakat garip değil mi, onca sıkıntıdan sonra güç belâ varabildikleri Kufra köyüne bu kadın yazarla birlikte birkaç yabancının girmesinden tam on yıl sonra, Kufra İtalyanların işgaline uğradı. ■

DONUYORUM! HAYDUTLAR KURTLARA YEM OLACAĞIM.!
ARABAYI DURDURA-LIM MI DİCK.!
ŞİMDİ OLMAZ! ÇOK KALABA-LIKLAR! FIRSAT KOLLAMALIYIZ!
YAAHUUU!
KURTLAR BENİ PARÇALA-YACAK.!
NERDEYSE BEN DE KURT OLDU-ĞUNA İNANA-CAĞIM.!
KURT'A BENZEMİ-YOR DA DEĞİLSİN.!
YOK CANIM SENİ PAR-ÇALARIM.!
İSTERSEN DENE!
ŞİMDİ GÖRÜR-SÜN.!
SAKİN OLUN! KAVGA ETMEYİN! KOCA ADAM-LARSINIZ.!

TURPIN

(Devamı Var)

MAVİ CAMİ

İstanbul'un en seçkin yerinde kurulmuş olan bu camiin temelini, devrin hükümdarı atmış, sonra da işçilerin arasına girerek çalışmıştır

İstanbula deniz yoluyla gelenler ilk defa Sultanahmet Camiini (Mavi Cami) yi görürler. O Ayasofya'yı gerçekten gölgede bırakan, içli dışlı bir güzellik taşımaktadır.

367 yıl önce bir gün İstanbul'un şimdi Sultanahmet Parkı diye anılan at Meydanı çevresine hemen bütün şehir halkı dolmuştu. Değil yalnız İstanbul'un tüm Doğu dünyasının en güzel mimarlık eserlerinden biri olması istenen Sultanahmet Camiinin temeli atılacaktı. Hem de onu yaptırmayı tasarlayan padişah tarafından.

Padişah Birinci Ahmet tören yerine geldiği zaman aynı meydana yakın bir yerde bulunan Bizans yapısı Ayasofya'ya şöyle bir baktı. Onu gölgede bırakacak bir cami yaptırmaya kararlı idi. İlk kazmayı kendisi vurdu ve temelini attı. Sonraki günlerde de hiç peşini bırakmadan bu muazzam eserin biran önce tamam-

lanmasını istedi. Hattâ Cuma günleri saraydan çıkıp gelerek işçiler arasında kendisi de çalıştı.

ÇOK BİLGİLİ BİR SANATÇI

Camiin yapılması işini Mehmet Ağa adında yetenekli bir mimara vermişti. Mehmet Ağa sedef işlemeciliğinden müzisyenliğe kadar elinden birçok sanatlar gelen çok değerli bir insandı. Yeniçeri Ocağında yetişmişti. Sonra Saray'ın dikkatini çekmiş, üçüncü Murat devrinde Devletin su işlerini düzenlemekle görevlendirilmişti. Padişah değişip de Birinci Ahmet tahta çıkınca bu kıymetli sanatçının peşini bırakmamış ve işte nihayet hayatının en büyük idealini gerçekleştirmeye onu memur etmişti.

YEDİ YILLIK BİR UĞRAŞ

Acele ediyordu padişah. Bununla beraber cami, ancak yedi yılda tamamlanabildi. Ama gerçekten muhteşem bir anıt ortaya çıktı.

Ayasofya'nın kubbesinden daha geniş bir kubbe «Fil ayakları» adı verilen dört kocaman sütun üstüne oturtulmuştu. Ayrıca dört yarım kubbe yapılmıştı ve birçok kubbecikler... Bol pencerelerle aydınlanan camiin içi 20.000 den fazla çini ile kaplanmıştı. Çinilerin hepsi de mavi... Bu nedenle dünyanın dört bucağından gelerek ona bakanlar, yeni bir gökyüzüyle karşılaşmış gibi «Mavi Cami» demekten kendilerini alamamışlardır.

İçi mavi Sultanahmet Camiinin 8 kapılı, 26 sütunlu ve 20 kubbeli bir de avlusu vardır.

6 GÜZEL MİNARE

Minarelerinin 6 tane olması bazı kimselerin hoşuna gitmemişti. Onlara göre müslümanların haç yeri olan Kâbe'deki camiin de 6 minaresi olduğu için ona meydan okumak gibi görülüyordu. Padişah Birinci Ahmet bunun çaresini buldu: Kâbe'deki camiin minarelerine bir tane daha ekliyerek onu 7 minareli yaptı. Kendisininki yine 6 minareyle kaldı.

Böylece tartışmalar sona ermişti. Eğer üstünlük minare sayısında ise işte Kâbe'ye bir minare ilâve edilmişti. Fakat bu saygılı davranış bütün dünyada çok iyi karşılandı.

O kalem gibi ince, zevkli minareleri, zarif kubbeleri ve içi kadar güzel olan dış görünüşü ile Sultanahmet Camii, İstanbul'a deniz yoluyla gelenlerin ilk gözüne çarpan anıt olarak Ayasofya'yı gerçekten gölgede bırakmıştır. Önce O görünür. Her ikisini de görenler, önce Onun adını sorarlar. ■

TÜRK MİMARI «MAVİ CAMİ» İLE AYASOFYA'DAN ÜSTÜN BİR ESER MEYDANA GETİRMİŞTİ

SULTAN AHMET I.'in üstün ve çok zarif bir Türk eseri meydana getirerek gölgede bıraktığı Ayasofya'nın da hikâyesini size anlatmak isteriz. Bu bina eski bir Bizans kilisesidir. İstanbul'un Türkler tarafından alınışından sonra Fatih Sultan Mehmet'in emriyle camiye çevrilerek uzun süre kullanılmış ve yakın tarihte müze durumuna getirilmiştir. İlkin Bizans İmparatoru Birinci Kostantin tarafından 404 yılında ahşap bir bina olarak yapılmıştı. Bugünkü bina 6. yüzyıldan kalmadır. Mimarları Milas'lı Antemyos ile Balat'lı İzidoros'tur. Şehir, Türkler eline geçtikten sonra iyi korunmuş, hatta zamanla yıpranan bölümlerine tamir konulmuştur. Böylece günümüze kadar gelmesi sağlanmıştır.

Ayasofyanın minareleri pek tabii olarak sonradan eklenmiştir. Bugünkü haliyle dört minaresi vardır. Bunlardan Güneydoğu tarafındaki tuğla minare Fatih çağında yapılmıştır. Kuzeybatı köşesindeki zarif, ince minare Bayazıt II. zamanında inşa edilmiştir. Selim II. çağında da batı yönündeki iki kalın minare Mimar Sinan'a yaptırılmıştır.

Ayasofya Atatürk'ün emriyle 1935 yılında müze haline getirilmiştir. ■

Bizans mimarlığı, yapıların dışına pek önem vermez, daha çok içini süslerdi. Bu nedenle Ayasofya, dışardan Mavi Cami kadar çekici değildir.

SPOR OKULU
RAVENSDEL MAKRE OKULUNUN KURUCULARINDAN CORC FRENÇ OKULDA KEY'İN GÖSTERMİŞ OLDUĞU BAŞARILARI DUYUNCA, KENDİ KIZINIDA AYNI OKULA GÖNDERMEYE KARAR VERDİ....
BU TOPLANTI NEDEN MIS HOVKENS!
BAY CORC BİRAZDAN AÇIKLAYACAK./
LECTURE ROOM
OKULUN MÜDÜRÜ BAYAN HOVKENS'TE TOPLANTIYA KATILDI...
BU OKULUN BAŞARILARINDAN GURUR DUYUYORUM. KIZIMI BURAYA GETİRECEĞİM./
OH!
ÇOK İYİ BU!
ÜSTELİK KIZINA SENİN GÖZ KULAK OLMANI İSTİYOR./
BENİM Mİ?
SENİN BAŞARILARIN ONU ETKİLEMİŞ! KIZIYLA İLGİLENİRSEN DAHA ÇOK GÖZE GİRERSİN.
OH!
BAY CORC KEY İLE GÖRÜŞTÜ...
KIZINIZIN SPORU SEVDİĞİNİ UMARIM./
BİLEMİYORUM! YATILI OKUDUĞUNDAN GÖRÜŞEMİYORUM./
ONUN BAŞARILI OLMASI İÇİN SEN YARDIM ETMELİSİN./
SONRA HEYECANLI BİR BEKLEYİŞ BAŞLADI...
BAKALIM NE OLACAK!
VE LİN NİHAYET GELDİ.
OKULA HOŞGELDİN LİN! BURAYI SEVECEKSİN!
ÇOK İYİ!
KAY SENİNLE ÖZEL OLARAK İLGİLENECEK!

LİN BİRAZ SOĞUK VE SİNİRLİ GİBİYDİ...
ÖNCE KANO VE YÜZMEDE NASIL OLDUĞUNA BAKALIM!
ELBETTE!
SPOR YAPIYORSAN KANO'YU MUTLAK BAŞARIR-SIN!
KEY, LİN'İN YÜZÜN-DEKİ KORKUYU GÖRMEDİ....
AZ SONRA...
OH!
OH!
KEY ONA CESARET VERDİ...
ŞANSIZ-LIK OLDU!
KEY LİN'İN ACEMİ OLDUĞUNUN FARKINDA DEĞİLDİ...
İLERDE KAYALAR VARDIR!
ARKASINA BAKINCA...
LİN NE YAPIYORSUN!
GERİ DÖN-MEK İSTİYO-RUM!
KANO DEVRİLDİ.-
HAY ALLAH! BİLMİYOR BU İŞİ!
İMDAT! YÜZME BİL-MEM!
KEY SUYA ATLADI....
LİN ONA YÜZME BİLMEDİĞİNİ SÖYLE-MEMİŞTİ....

Devamı var)

KAHRAMAN ŞERİF KİNG

SANA YARDIMA GELDİM BEN KUZENİM!
SAĞOL!
KASABALILAR SEPTİMUS'UN PEŞİNE DÜŞERLER!
ÇOĞUNUN CANI YANDI BU İŞTE! BU MEKTUBU BİR GÖRSELER DOĞRU VADİYE GİDİP ONU LİNÇ EDERLER...
KANUNA AYKIRI OLUR BU! MAHKEMEYE ÇIKARMALI ONU! BUNU BİRİNİN BU GÖZÜ DÖNMÜŞ HALKA ANLATMASI GEREK!
YARDIMCILARIN NEREDE?
YARDIMCILARIM ONU ARAYANLAR ARASINDA YA!
AMMA GECİCTİ!
SH
BENSE BİZAN EVVEL TOLİMAYA DÖNÜP ŞAPKALARIN REKLAMINI YAPMALIYIM!
YANİ TOLİMADAKİ ŞERİF KİNG'İN YARDIMIMA GELEBİLECEĞİNİ Mİ SÖYLÜYORSUN...
TABİİ! KOŞA KOŞA GELİR.
ZATEN BEN ŞİMDİDEN VADİYE GİDİYORUM!
NİHAYET GELDİN!
AZİZİM PEF.. SİZ HEMEN TOLİMAYA GİDİN. VE BU MEKTUBU ŞERİF KİNG'E VERİN!

(Devamı Var)

ŞEHİRDEN ŞEHİRE

TÜRKİYE'Yİ GEZİYORUZ

Geçit vermeyen nehir: SAKARYA

— 31 — Yazan: KEMALETİN TUĞCU

ARİFİYE istasyonundan sonra tren hattı Güneye doğru dönmüş, bir akarsuyu takibe başlamıştı. İhtiyar adam:

— Çocuklar, dedi. Yunanlılar bu Geyve boğazında da çok sıkıntı çektiler, kepaze oldular. Burası âdeta Anadoluya açılan bir kapıdır. Türklerin ilk beylik kurdukları topraklara doğru gidiyoruz. Maviş Hanım, sen söyle bakalım kızım, bu yanımızdan ayırılmayan akarsuyun adı nedir?

Semiramis biraz kızardı ve:

— Sakarya, dedi. Bu akarsu çıkışlarında ayrı ayrı ad takınıyor, hepsi birleşim bu nehri oluşturuyorlar.

— Desenize, bütün akarsuların akrabalığı var!

— Hemen hemen öyle Dedebey.

— Peki, Sakarya deyince aklınıza ne geliyor?

— Tabi' önce bu akarsu, sonra Sakarya meydan Savaşı, arkasından da Sakarya barajı geliyor.

Selim Dede :

— Aşkolsun Sadık Bey, dedi. Öğrencilerinizi çok iyi yetiştirmişsiniz.

Sadık öğretmenden önce Tomris :

— Öğretmenimiz çok iyidir, dedi. Bizi her konuda uyarır. Ama biz bu toprağın çocuklarıyız. Hepimiz Türk kanı taşıyoruz. Sadık Bey bunu bildiği için bizim kahrımızı çekiyor, bize yürek tüketiyor.

Sadık öğretmen:

— Sağol maviş dedi. Ben hepinizle öğünüyorum. Şu Akarsuyu anlat önce.

Lâcivert gözlü kız:

— Başüstüne hocam, dedi. Sakarya Afyonla Eskişehir vilâyetlerinin sınırları yakınındaki Bayat yaylasından çıkar. Eskişehir ilinin bir kısım topraklarını sulayıp doğuya doğru akar, Eskişehir - Ankara illeri sınırı boyunca kuzeye yönelir, yine batıya doğru akar. Bilecik yakınlarında yeniden kuzeye döner ve Karadenize dökülünceye kadar 790 kilometre uzunluğunda bir yol yapar. Kıvrak, hareketli bir nehirdir. Bu da Anadolunun dağlık ve ovalık bölgelerinde kendisine akma olanağı aramasından ileri geliyor.

Sadık öğretmen :

— Şimdi Sakarya Meydan Savaşını kim anlatacak? diye sordu.

Murat elini kaldırdı. Öğretmen güldü. Başı ile işaret etti. Çocuk:

— Efendim, dedi. Türk ordusu ilk defa Yunanlılarla Birinci İnönü Savaşında çarpıştı. Arkasından İkinci İnönü Savaşı geldi. Yunanlılar karşılarında kuvvetli bir direnç bulunduğunu anladılar ve bir zaman durarak güçlerini topladılar. Artık Ankarayı ele geçirmek için yeniden saldırıya geçtiler. Mustafa Kemal Paşa Büyük Millet Meclisinden Başkumandanlık görevini aldı ve Sakarya Meydan Savaşını güvendiği silâh arkadaşlarıyla birlikte idare etti. Türk Ordusu yeterince kuvvetli değildi ama bu savaş onun için ölüm kalım savaşıydı. Çok güzel bir savunma savaşı yaptı. 1921 yılında 23 Ağustos'tan 13 Eylüle kadar geceli gündüzlü 22 gün süren bu savaşta ordumuz Sakaryanın gerisine çekilerek düşmanı mağlûp etti. Yunanlılar yabancı devletlerden yardım gördükleri halde yenildiler ve artık Büyük Taarruza kadar savaşa giremediler.

Selim Dede :

— Sağol yavrum, dedi. Bu anlattıklarına benim de bir anımı katmama izin verin.

(Devamı var)

annenin köşesi

KARDEŞLERİME ÖĞÜTÜM

«Ben ailenin tek çocuğuyum, tek çocuk olunca, onun her istediğini annesinin yapacağı sanılır. Benim annem istediğimi, ölçülü bir şekilde yapar.

Anneler hem sever, hem döver. Onları kızdıracak bir şey yapmamamız ve onları üzmememiz, anlayışla karşılamamız gerekir.

Bunu bütün kardeşlerime öğütlerim.»

— NİLÂY TAN (İstanbul)

BİR ANNENİN MEKTUBU

«Komşum geçende çocuklarımızı kendimizden daha iyi giydirdiğimize dikkatimi çekti. «Biz çocuklu anneler kendimizden çok çocuklarımızın kılık kıyafetiyle uğraşıyoruz» dedi. Doğrusu sevindim. Biz büyükler her şeyimizin tamam olması için pek çok para harcamak zorundayız. Bunu yapamadığımıza göre çocuklarımızı olsun giydirelim. Tüm annelere çocuklarını kendilerinden de iyi giydirmelerini tavsiye ederim.»

— İNCİ BAYCAN (İstanbul)

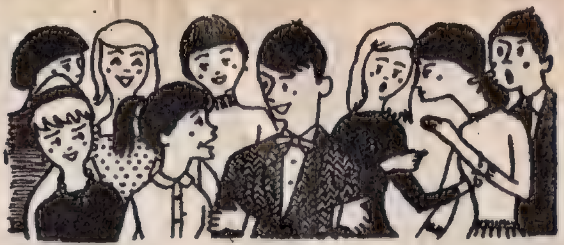

Yanlışları Bulun

1. **Türk ordusu 1453 yılının eylül ayında çok iyi bir savunma düzenine sahip olan Viyana'yı kuşattı. Ordunun başında bizzat Padişah Yavuz Sultan Selim bulunuyordu.**
2. **Ferdinand de Lesseps 15 yıllık bir çalışmadan sonra Panama Kanalı'nı gerçekleştirdi. 1879'da Süveyş Kanalı'nın da açılması işini üzerine alan Lesseps bunda başarıya ulaşamadı.**
3. **29 Ekim 1923 günü büyük bir törenle Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı. Meclis, Türk ulusunun gerçek temsilcisiydi.**
4. **Yengeç bacaklarından birini kaybedecek olursa bunlarıo yeniden onaramaz.**
5. **Yüzölçümü 82.700 km² olan Superior yeryüzündeki göllerin en büyüğüdür.**
6. **Niyagara Çavlanı'nın suları 70 metre yükseklikten dökülür.**

DOĞRULARI :

1 — Türk ordusu Viyana'yı 1529 da kuşattı, ordunun başında Kanunî Sultan Süleyman bulunuyordu; 2 — Ferdinand de Lesseps, Süveyş Kanalı'nı açtı, fakat Panama Kanalı'nı açmak için yaptığı çalışmalar başarısızlığa uğradı; 3 — Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920 de açıldı; 4 — Aksine, yengecin kopan bacaklarının yerine yenisi çıkar; 5 — Superior gölü yeryüzündeki en büyük tatlısu gölüdür; 6 — 47 metreden dökülür.

HEM YOLCULUK - HEM DERS

Norveçte tren şirketi yolculuğun boşa gitmemesi için vagonlarından birini İngilizcelerini ilerletmek isteyenlere ayırdı. Yol boyunca vakit vakit teypten İngilizce dersler veriliyor ve yolcular bundan pek çok yararlanıyorlar. Aynı biçimde başka bilgiler de veriliyor.

59
GARRARD

SİHİRLİ AYAKKABI
BENCE HATA YAPIYORSUN! ÇOK GENÇ DAHA
DUR BAKALIM! NE OLACAK!
BILLY KORKUYORDU..
PAS VEREYİM!
FAKAT
GEÇTİ! TOP HALA ÇOCUKTA.
AYAKKABI YAPTI BUNU!
NEFİS PAS TIGOĞLUM!
AYAKKABI İYİ ÇALIŞIYOR!
SOLDAKİ OYUNCU İLERLEDİ?
NEFİS ŞUT!
ZOOOM
KALECİ KURTARDI!
KORNER ATIŞI...
DİKKAT ET BUNA!
AYAKKABI KOŞTURUYOR.

DEFANS BILLY'NIN PEŞİNE DÜŞTÜ...
GOLÜ!
GOOLL
DEFANSI UZAKLAŞTIRMAK İÇİN MİŞ!
AFERİN!
AYAK KABI OLMASA REZİL OLURDUM!
İYİ TAKTİKLERİN VAR. LİG MAÇINDA DA OYNARSIN SEN!
BAYAN TRANÖR SEVİNÇLİYDİ
BU GOLÜ YAPAN OYDU! HAKSIZ MIYIM!
EVET DOĞRU!
FAKAT İKİNCİ YARININ ORTASINDA.
BUNA YETİŞMELİYDİM!
ANTRANÖR BILLY'NİN YORULDUĞUNU ANLADI...
YER DEĞİŞTİRİYORUZ BILLY!
TAMAM!
AFERİN!
ÇOK GÜZEL!
İYİ REZİL OLMADIM!
GÜZELDİ!
BİRAZ SONRA SICAK HAVUZDAYDI...
BU TAKIMDA OYNAMAK İÇİN DAHA GÜÇLÜ OLMAK GEREK! AMA BURADA ANTREMAN YAPSAM GÜÇLÜ OLURUM!
MAÇ BİTİNCE...
HAYDİ! PAPUŞLARI VERİN!
ŞUNLARI DA AL!
ÇOCUK BILLY'NİN PAPUÇLARINA BAKTI...
BUNLAR BİZE AİT DEĞİL! ÇOK ESKİ ZATEN!
ÖYLEYSE GİT AT SENDE ONLARI!
DEVAMI VAR!

(Devamı Var)

MASAL

TİLKİ İLE

Bay Tilki, Bayan Leyleği akşam yemeğine çağırmıştı. Tilki'den ne beklenir? Hep kurnazlık değil mi? Ama bu kurnazlıklar, kimi zaman çok kötü sonuçlar veriyordu. Şakalardan bazıları hoşa gitmeyecek kadar tatsız oluyordu. Nitekim bu kez de öyle olmuştu. Yemek zamanı gelip de sofraya oturduklarında, Bay Tilki önce sıcak, nefis bir çorba ikram etti. Ama ne çare ki onu düz bir tabak içine koymuştu. Gagası çok uzun ve sivri olan Bayan Leylek, bir yudum bile içemedi. Sofradan kalktı. Ama bir şey söylemedi, ne de olsa misafirdi. Teşekkür ederek ayrıldı.

Bununla beraber Tilki'nin davranışı çok ağırına gitmişti. Yaptığını onun yanına koymayacaktı. Düşündü, düşündü, Tilki'inin davetine karşılık ona bir ziyafet çekmeye karar verdi.

LEYLEK

— «Buyrurmaz mısınız» dedi ilk karşılaştığında: «Bir sıcak çorba içelim... Sizin yaptığınız davet hiç aklımdan çıkmıyor.»

Tilki kabul etti.

Fakat bir de ne görsün! Kendisinin yaptığı gibi sofraya sıcak, nefis bir çorba geldi ama, uzun, vazo gibi bir testinin içine konulmuştu. Bayan Leylek: «Buyurun» diyerek ağzını şapırdatmaya başladı.

Tilki ise ancak testinin dışını yalayabildi. Ve evine aç döndü.

MASALCI EZOP BU MASALIYLA BİZE NE ANLATMAK İSTİYOR?

Demek ki başkalarına oyun oynayacak olursak günün birinde aynı oyunun bize oynandığını görünce şaşmamalıyız. ■

Sizden Bize

TATİL İZLENİMLERİNİZ

BENİM TATİLİM

23

ANNEMLE tatilimizi geçirmeye, Türkiye'nin Ege bölgesindeki Manisa iline gittik. Orada bizi anneannem karşıladı. İyice yerleştikten sonra şehri tanımak istedik. Bir akşam Ulucami'ye gittik. Oradan bütün şehir görünüyordu. Hoşumuza gitti; ortalık kararıncaya kadar seyrettik.

Bir gün de Çaybaşı'na gittik. Orada «Ağlayan Kaya» adı verilen bir yer var. Oturup resmini yaptım. Çok güzel oldu, Hâtıra diye saklıyorum. Manisada hoşuma giden yerler arasında sinemaları da var. Battal Gazi filmini orada seyrettim. Sinemalarını o kadar sevdim ki isimleri ezberimde. Dilerseniz sıralayabilirim: Köşk, Gediz, Şan, Zevk, Şehir, Şen ve Tümen... Müzeyi gezmeden döner miyim? İçinde çok güzel tarihî yapıtlar vardı. Heykelleri, zırhları, kılıçları ve çeşitli tarihî başka eserleri gördükten sonra Ağustos'un birinde Bursa'ya döndük. Tatilim çok güzel geçti.

— **NİHAL AKSOY (Bursa)**

KÖYE TIRMANIŞ

24

BİZ yaz tatilini İnkumu adlı tatil köyünde geçirdik. Buraya dik bir yamaçtan, virajlı bir yolla iniliyordu. Burasının üç tarafı kayalık, bir tarafı ise denizdi. Yazlık nüfusu 2.000'e yakındı.

Bir gün İnkumu'nun 1.000 metre üzerindeki Güzelcehisar köyüne tırmanmaya karar verdik. Köyün yolu kuzeyde bulunan dik bir patikaydı. Biz buradan tırmandık. Patikanın bir yerinden Karadeniz çok güzel seyrediliyordu. 750 metre yukarıya çıkınca köy tarlaları başladı. Çok yorulmuştuk. Derken ilk köy evine geldik. Biraz daha yürüyünce köyün içine girdik. Köy kahvesi sessizdi. Birer gazoz içtik. Ancak nasıl geri dönecektik? Bir arabanın bulunup bulunmadığını sorduk. Köyün jipi Bartın pazarına gitmiş. Çaresiz köyün şosesini adımlamaya başladık. Biraz sonra karşımıza böğürtlen tarlaları çıkmaz mı? Çiti aşarak içeri girdik. Ve oradan yavaş yavaş aşağı indik. Bu arada bol bol böğürtlen yedik. Nihayet İnkumu'na inebildik ama aldığımız temiz hava yüzünden hiç yorgunluk duymamıştık.

— **MİTHAT GÖNEN (Ankara)**

OKUYUCULARIMIZA BİR HATIRLATMA

TATİL İzlenimleri yarışmamıza katılmış olan okuyucularımızın yazıları arasında 150 kelimeyi aşmamış başarılı izlenimleri birbiri ardınca yayınlıyoruz. Şunu belirtmek isteriz ki bunlar, yarışma süresi bitmeden önce bize gönderilmiş olan yazılardır. Yayınlanmaları birkaç hafta daha sürdükten sonra değerlendirmeleri yapılacaktır.

Tatil izlenimleri yarışmamızın süresi bitmiş bulunuyor. Yeni bir yarışma açılıncaya kadar bu konuda yazı gönderilmemesini rica ederiz. Gönderilirse, ne yazık ki, yarışmamızın dışında kalmış olacaktır. ■

Sizleri
ortaokula hazırlayacak
en iyi Ansiklopedi

Doğan Kardeş
ANSİKLOPEDİSİ

Öğretmenlerin, ana-babaların
çocuklarına derslerinde
ilerlemeleri ve boş vakitlerini
değerlendirmeleri için verebilecekleri
en zengin, en güzel,
en yararlı bilgi kaynağıdır.

MANTARCIKLARIN AÇLIĞI

TUT!
PLOTCH
SABUK!
AL!
VER!
ALSANA
SABUK OL!
YANGIN MI VAR?
EVET!
AL!
DAHA SABUK!
DIKKAT!
HOP!
!
BOUM
KAPTAKİ SU DONUYOR!
SABUK! GÖNÜLLÜ LAZIM!
GÖNÜLLÜ MÜ!
AMA!
FÜFÜ
YANİ ŞEY!
ANLAŞILDI.
BEN GİDECEĞİM!
ÇOK CESUR!
KAHRAMAN!
YANDIM
TAP TAP

(Devamı var)

BULMACA OYUN EĞLENCE

YEDİ YANLIŞ OYUNU

İşte size aralarında yedi değişiklik olan iki resim daha... Çölün ortasında petrol borularından biri patlamış, oradaki Arap askerleri de fışkıran petrolün üzerine yerleştirdikleri küçücük topa nişan alarak vakit geçiriyorlar. Bakalım, bu iki eş resim arasındaki yedi küçücük değişikliği bir dakika içinde bulabilecek misiniz?

DEĞİŞİKLİKLER NEREDE:

1 — En yakındaki ek yeri daha geniş; 2 — Nişan alan askerin sağ ayağı değişik; 3 — Ayakta duran askerin sağ ayağı daha içe dönük; 4 — Ayaktaki askerin belinde kemer var; 5 — Gene aynı askerin başındaki sarığı daha kocaman; 6 — Petrol boruları uzaklaştıkça daha değişik bir biçim alıyor; 7 — Ayaktaki askerin sol kolu ve eli değişik...

BULMACA

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					■
5		■			

Soldan Sağa: 1) Atın üzerine konulan. 2) Çanakkalenin bir kazası. 3) Bir hanım adı. 4) Kuronda bir süre. 5) Boş.

Yukarıdan Aşağıya: 1) Örgü şeklinde içine eşya konulan büyük kutu. 2) Ayağının altına alan. 3) İzmir'in bir ilçesi. 4) Tersi bir hanım adı. 5) Almanya'da bir nehir.

MANZUM BİLMECELER

Birkaç örnek gösterip okuyucularımızdan manzum bilmeceler istemiştik. Samsun'dan Yılmaz Öztürk, yandaki 2 bilmeceyi göndermiş; yayınlıyoruz :

— I —

İki yüz, dört köşeli
İçi nakış döşeli
Ağzı kapatılınca
Yollara düşen deli.

CEVAP: **Mektup zarfı**

— II —

Karnı büyük, göğsü dar
Elinde bastonu var
Dilerler ki bu yemiş,
Ağza düşsün, insanlar.

CEVAP: **Armut**

KÜÇÜK YAZARLAR

ŞİSE bu hafta çocuklar için en güzel hikâyeleri yazmış olan birinin hikâyesini anlatacağım. Hepinizin bildiği 'Alis Harikalar Ülgesinde' hikâyesinin yazarı Lewis Carrol'u... Önce sorayım. Bu yazarın nasıl bir adam olabileceğini hiç düşündünüz mü? Hayalinizde canlandırdığınız oldu mu?»

Hikâyesi Amca'nın bu sorusuna cevap vermek üzere çocuklardan biri atıldı:

— «Uzun boylu, soluk benizli, hep düşünen bir adam.»

— «Neden düşünüyormuş?»

— «Tabiî... O kadar masal uydurmak için uzun uzun düşünmesi gerek.»

— «Az çok haklısın. Ama bu yazarın düşündüğü hep masal, hikâye değildi. Lewis Carrol, meslek olarak öğretmenliği seçmişti. Hem de matematik öğretmenliğini. Ama çocukları çok seviyordu. Arkadaşları hep çocuktu. Kendilerine hikâye anlatacak diye yolunu beklerlerdi. O da, çok ciddî bir iş olan matematik derslerini bitirir bitirmez bu miniklerin arasına karışır, onlara hikâyeler, masallar anlatırdı. İşte bu çocuklardan birine, gerçek Alis'e anlattığı hikâyeleri, sonradan kâğıda yazıp ona hediye etti. Resimlerini de yapmıştı. 'Alis Harikalar Ülkesinde' kitabı böyle doğdu. Konusunu hatırladınız değil mi? Alis, kırda, ablasının kucağına başını dayamış olduğu halde uyuklamaktadır. O sırada bir tavşanın yer altındaki deliğine kaçtığını görür. Arkasından gider ve kendisini gülünç yaratıklarla dolu, acayip bir dünyada bulur. Kuşlar, kertenkeleler, fareler ve onlardan da tuhaf insanlar arasında dolaşır, filan, filan...

«Fakat bu hikâyeyi uyduran ve küçük arkadaşı Alis'e anlatan adam, ne kadar başarılı bir eser meydana getirmiş ki onu küçük bir çocuğun elinde bırakmamışlar, önce İngiltere'nin sonra bütün dünyanın çocuklarının da okuyabilmesi için binlerce kere basmışlar. Resimlerini de zamanın meşhur bir ressamı özel olarak yapmış.»

— «Ne zaman olmuş bunlar?»

— «Alis hikâyesi tam yüz on bir yıl önce yazılmış. Ve o kadar beğenilmiş ki yedi yıl sonra Carrol ona bir ek masal yazmak zorunda kalmış. «Aynanın İçinde» adındaki bu ikinci kitap, ötekiyle birlikte büyüklerin de hoşuna gitmiş. Yıllardır okunuyor. Ayrıca filmleri yapılmış, müzikler ilâve edilmiş.»

Hikâyeci Amca, kendisini dinleyenlerin enikonu ilgilendiklerini görünce:

— «Hoşunuza gitti değil mi?» dedi. Siz de Aais'inkiler kadar renkli, güzel hikâyeler dinlemiş olmalısınız. Anneniz, hattâ babanız kendi bildikleri masalları, hikâyeleri anlata anlata sizleri büyüttüler. Onların arasından hatırınızda kalanları derlerseniz siz de kitap yazabilirsiniz. Haydi bakalım şimdi. Alın kalemi elinize, çocukluğunuzda dinlediğiniz ve en çok hatırınızda kalmış olanları —boş zamanlarınızda— yazınız ve evde okuyunuz. Kimbilir, belki de aranızda «Alis Harikalar Ülkesinde» konusu kadar çekici hikâyeler bilenler vardır. Belki de Lewis Carrol kadar anlatımı kuvvetli yazar adayları... Haydi, göreyim sizi...»

Çocuklar, Hikâyeci Amca'nın yanından yepyeni bir hevesle evlerine döndüler. Şimdiden birer çocuk yazarı olmuşlardı sanki... ■

Meraklı Bilgiler :

BİR SAAT KAÇ PARÇADAN OLUŞUR ?

Bir saatin kaç parçadan meydana geldiğini düşündünüz mü? Örneğin annenizin kol saatinin?... Bir kadın kol saatinde 125 parça vardır. Bu parçalardan bir vida o kadar küçücüktür ki, 60.000 tanesi bir yüksüğün içine rahat rahat sığar. Bu minicik parçaların her biri santimetrenin 1/3936'i oranında olmalıdır. Yoksa, o zaman saat ya ileri gider, ya da geri kalır, sahibini uğraştırır durur. Hassas saatlerde, bu küçücük parçaların daha büyük bir dikkatle yapılması gözetilir! İyi bir kol saatini bir yarış atının bacağına bağlıyarak garip bir denemeye tâbi tutmuşlar. 2.000 metre kadar koşan atın bacağında şiddetle sallanıp duran saatin, durmak şöyle dursun, saniye bile şaşmadığı görülmüştür.

Mehmet Ali & Akşamsefası

sizin albümünüz

KULÜP ÜYELERİMİZİ TANITIYORUZ

Siz de üye olun, sizin de kartınız olsun.

Evdeki Küçüklere Ezber :

— I —

AYLAR

Bir yılda oniki ay
Bak sayması ne kolay:
Ocak, Şubat, Mart, Nisan,
Sonra Mayıs, Haziran.
Temmuz, Ağustos, Eylül,
Eylül'de de açar gül,
Ekim, Kasım, Aralık
Bilmemek maskaralık.

— II —

BEŞ KARDEŞ

Bir elde var beş parmak
İnanmazsan say da bak.
Bir, iki, üç, dört ve beş
Parmaklarım beş kardeş
Beş de öteki elim
On etmez mi şekerim. ■

GELECE
HAFTA
SÜRPRİZI
DO
YIL
SAY
ŞİM
ISMA

Mehmet Ali & Akşamsefası

Cancan ile Afacan

DOĞAN KARDEŞ Okuyucu Kulüb Kuponu No: 5